

Gemeenteraden Zuid-Limburg

Datum 10 juli 2026

Ons kenmerk 2026/01016

Contactpersoon:

Onderwerp Update aanpak wachtlijst Veilig Thuis

Uw kenmerk -

Bijlage(n)

Geachte raadsleden,

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Limburg van 8 juli 2026 is afgesproken om alle gemeenteraden in Zuid-Limburg te informeren over de voortgang van de aanpak van de wachtlijst bij Veilig Thuis en de bijbehorende financiën. Dit naar aanleiding van de noodsituatie die eind 2025 bij Veilig Thuis is ontstaan.

Achtergrond

Veilig Thuis (VT) is het meldpunt en expertisecentrum voor geweld in afhankelijkheidsrelaties in Zuid-Limburg. Deze wettelijke taak is verankerd in de Wet maatschappelijke ondersteuning en maakt sinds 2015 onderdeel uit van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Limburg. Landelijk zijn er 25 VT-organisaties die een regionale functie vervullen. Het verschilt per regio waar deze zijn ondergebracht. Iedereen, professional of burger, kan advies vragen of een melding doen bij VT als er sprake is van een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

In 2019 heeft het Algemeen Bestuur een *budgetplafond* vastgesteld voor Veilig Thuis voor 2020 en de daaropvolgende jaren. Vanaf 2022 is landelijk, maar ook zeker in Zuid-Limburg, een forse stijging te zien in het aantal adviezen en meldingen. Ook is sprake van toenemende complexiteit van de casuïstiek. Het onderwerp Geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) een steeds prominenter maatschappelijk en politiek thema door meer aandacht voor bijvoorbeeld femicide, intiem terreur en kindermishandeling.

Noodsituatie Veilig Thuis

In de loop van 2025 is bij VT door de samenloop van de stijging van het aantal meldingen, toename complexiteit, gelimiteerd budget en personele krapte een noodsituatie ontstaan met wachtlijsten tot gevolg. Op verzoek van het bestuur is door de GGD inzichtelijk gemaakt welke activiteiten en taken VT allemaal uitvoert. Hieruit bleek dat de personele capaciteit veel te krap was.

Op 26 november 2025 is in het Algemeen Bestuur gesproken over wat er nodig is om de noodsituatie onder controle te krijgen. Uit de analyse bleek dat (tenminste) een structurele uitbreiding van 14 FTE nodig is om het huidige aantallen meldingen en adviezen aan te kunnen. Het budget voor uitbreiding met 7 FTE in 2026 is meegenomen in het zienswijzetraject van de begrotingswijziging 2026. In de begroting 2027 is een structurele ophoging van 14 FTE opgenomen.

Directie

GGD Zuid-Limburg | Geneeskundige Gezondheidsdienst

Postbus 33, 6400 AA Heerlen

T 088 - 880 50 00 | info@ggdzl.nl | www.ggdzl.nl

Actualiteit

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 juli 2026 op basis van alle zienswijzen ingestemd met de begrotingswijziging 2026 en begroting 2027. Hier is ook afgesproken om de gemeenteraden tweemaal per jaar te informeren over de voortgang van de aanpak van de wachtlijst en de financiële gevolgen.

Het aantal nieuwe meldingen in 2026 is opnieuw significant hoger dan vorig jaar. Inmiddels zien we dat de wachtlijsten bij zowel de frontoffice als de backoffice dalende zijn, hoewel die trend nog niet stabiel is. De eerste inspanningen van onze aanpak werpen hun vruchten af. De noodsituatie komt steeds meer onder controle.

Voortgang plan van aanpak eerste half jaar 2026

1. Basis op orde

Essentieel voor het realiseren van grip en rust binnen Veilig Thuis zijn twee zaken:

- Wachtlijst onder controle
- Rust en perspectief voor medewerkers

1a. Sturing op afname wachtlijst

Stijgend aantal meldingen en adviezen

Landelijk is de trend dat Veilig Thuis vanaf 2022 ieder jaar 5 procent meer meldingen krijgt en 16 procent meer adviezen afgaf. Deze meldingen zijn vaak beroepsmatig, adviezen worden steeds meer gegeven aan de directe omgeving. Om zicht op veiligheid van de wachtlijst te houden, wordt door VT continu geprioriteerd en zoekt VT periodiek contact met de direct betrokkenen en/of de melder om te informeren naar de situatie op dat moment. Zo nodig wordt de urgentie op de wachtlijst aangepast.

Trend meldingen Veilig Thuis Zuid-Limburg

In de onderstaande tabel is het verloop van het aantal meldingen van de eerste helft dit jaar ten opzichte van de eerste helft vorig jaar weergegeven. Hierin is te zien dat VT ruim 100 meldingen per week ontvangt.

Meldingen	2025	2026	Toename
Januari	342	439	97
Februari	393	460	67
Maart	411	486	75
April	431	389	58
Mei	432	473	41
Totaal	2.009	2.247	238

Aanpak wachtlijst

De wachtlijst wordt binnen Veilig Thuis verdeeld in een front- en backoffice wachtlijst. We zien in 2026 dat de wachtlijst overwegend langzaam daalt, terwijl het aantal meldingen -ook in 2026- stijgt.

- Frontoffice wachtlijst: Aan elke melding bij Veilig Thuis wordt een prioriteit (urgentie) gekoppeld, te weten: normaal; hoog of spoedtriage. De prioriteit wordt opnieuw beoordeeld bij nieuwe informatie of een melding van het cliëntsysteem.
- Backoffice wachtlijst: De wachtlijst wordt continu gescreend om het zicht op de veiligheid te behouden. VT neemt contact op met melder en direct betrokkenen. Op basis hiervan kan de prioriteit zo nodig aangepast worden.

Directie

GGD Zuid-Limburg | Geneeskundige Gezondheidsdienst

Postbus 33, 6400 AA Heerlen
T 088 - 880 50 00 | info@ggdzl.nl | www.ggdzl.nl

Trend wachtlijst Veilig Thuis Zuid-Limburg

In de onderstaande tabel is de trend terug te zien. Dit betreft enkel de wachtlijsten, verder is er een grote hoeveelheid onderhanden werk/lopende zaken, dat niet in het overzicht staat. Ondanks de toename van het aantal meldingen en de complexiteit van de casuïstiek blijft de wachtlijst redelijk stabiel.

Verloop Wachtlijst op laatste dag van de maand in 2026						
	31 januari	28 februari	31 maart	30 april	31 mei	Vershil
Backoffice	-	-	28	29	30	+2
Frontoffice	471	420	325	240	261	-210

1b. Oog en aandacht voor personeel Veilig Thuis

De werkdruk, verloop en noodsituatie heeft de afgelopen periode een wissel getrokken op het personeel. De afgelopen twee jaar heeft VT noodgedwongen sterk moeten prioriteren op de uitvoering van de primaire taken. Om de wachtlijsten terug te dringen, zijn ondersteunende activiteiten tot een minimum beperkt. Zo zijn scholingsactiviteiten zijn teruggebracht tot het noodzakelijke, sociale bijeenkomsten en deelname aan het vitaliteitsprogramma vonden nauwelijks plaats en initiatieven gericht op teambuilding waren versoberd.

Deze situatie heeft een aanzienlijke impact gehad op medewerkers. De hoge werkdruk heeft geleid tot een verhoogd risico op uitval en verzuim. Het op orde brengen van de basis omvat nadrukkelijk meer dan alleen het terugdringen van wachtlijsten.

Sinds het begin van dit jaar is, dankzij onder meer de externe hulp, weer meer ruimte voor scholing en professionele ontwikkeling. Daarnaast wordt, nu de operationele druk gestaag afneemt, opnieuw geïnvesteerd in werkplezier, beroepstrots en onderlinge verbinding binnen teams. Ook is er structurele aandacht voor het terugdringen van verzuim en uitval, met als doel een duurzame en gezonde werkomgeving voor medewerkers te realiseren.

1c. Aanvullen formatie Veilig Thuis

Ervaring leert dat het inwerken van een nieuwe medewerker gemiddeld 1 jaar vraagt en medewerkers dus niet meteen volledig inzetbaar zijn. Intern verschuift de focus van uitbreiding naar optimale inzet van bestaande capaciteit en tijdelijke ondersteuning gericht op wegwerken werkvoorraad.

Begin 2026 was de gehele uitstroom van 2025 vervangen. Vanaf 1 januari 2026 tot heden is 6 FTE aan nieuwe formatie *medewerker Veilig Thuis* geworven. Bij de functiegroep *ondersteunend medewerker Veilig Thuis* is per januari 2026, 4.4 FTE gestart. Deze functie was in 2025 nog niet ingevuld, via functiedifferentiatie is deze nieuwe functie toegevoegd.

1d. Tijdelijke externe ondersteuning voor Veilig Thuis

Gezien wet- en regelgeving zijn formele inkooptraject doorlopen. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in de extra inzet van onderstaande organisaties.

Inzet extern satellietteam

Dit satellietteam is een flexibele dienst van bureau Steiger B. Het team biedt op afstand ondersteuning bij het oppakken en afhandelen van specifieke werkvoorraden, tegen een vooraf afgesproken tarief. In 2026 betreft dit tot midden juni 2026 ruim 800 casussen.

Inzet Crisishulp Jeugd

Om bij 24/7 bereikbaarheid, spoed- en acute vraagstukken snel en adequaat te kunnen handelen is Crisis Hulp Jeugd (CHJ) van Xonar ingeschakeld die Veilig Thuis hierbij ondersteunt.

Directie

GGD Zuid-Limburg | Geneeskundige Gezondheidsdienst

Postbus 33, 6400 AA Heerlen
T 088 - 880 50 00 | info@ggdzl.nl | www.ggdzl.nl

Inzet ondersteuning telefonische bereikbaarheid

Om zelf meer tijd te hebben om zaken af te handelen en op te pakken, is het eerste contact met melders, adviesvragers en bellers tijdelijk belegd bij de organisatie Tel&Tel. Deze neemt telefoontjes aan, voert een eerste triage uit en noteert een terugbelverzoek, waarna medewerkers van VT terugbellen en de casus oppakken. Als er sprake is van spoed, dan wordt er direct geschakeld met de medewerkers van Veilig Thuis. In 2026 betreft dit tot midden juni ruim 5.500 telefoontjes.

Extra personele inzet

Naast een gerichte arbeidsmarktcampagne is ook gezocht naar tijdelijke ondersteuning van externe medewerkers en inzet via onder meer detacheringsbureaus. Deze leveren gekwalificeerde medewerkers die ingezet worden in de praktijk.

1e. Andere manieren van werken

Intern slimmer samenwerken

In het management van VT is gesproken over slimmere manieren van samenwerken. Voorbeelden hiervan zijn: sturen op realistische werkpakketten; betere stuurinformatie, inzicht en overzicht en systemen beter op orde waardoor ze faciliterend en betrouwbaar zijn.

Tijdelijk opschorten wettelijke monitoringstaak

Na een zorgvuldige verkenning van mogelijke opties om de werkzaamheden voor de medewerkers behapbaar te maken, is eind 2025 gekozen om tijdelijk het principe: 'niet monitoren, tenzij' te hanteren. Dit is gecommuniceerd met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. Inmiddels wordt landelijk gewerkt aan een andere invulling van deze wettelijke taak. Het nieuwe handelingsprotocol dat per 1 juli 2026 is ingegaan, biedt hier ruimte voor.

Inwerkprogramma nieuwe medewerkers

Er is gezocht naar een passende en efficiënte manier van inwerken van de nieuwe medewerkers. Zo zijn interne opleiders aangesteld (vanuit bestaande FTE) om de hoeveelheid aan nieuwe mensen uniform te kunnen inwerken. Dit om geen kwaliteit te verliezen en de uitvoerende medewerkers te ontlasten. De belasting voor de medewerkers blijft echter hoog met betrekking tot het inwerken, omdat de nieuwe medewerkers teambreed meekijken in casuïstiek.

Taakdifferentiatie

Vanaf 2025 is een nieuwe functie geïntroduceerd op mbo-niveau. Deze medewerkers ondersteunen en ontlasten functiegroep: medewerker Veilig Thuis. Per 1 januari zijn 5 nieuwe medewerkers gestart, waardoor medewerkers VT ontlast en ondersteund worden. Daarnaast wordt gekeken of deze medewerkers na verloop van tijd kunnen doorstromen naar de reguliere functie medewerker Veilig Thuis.

2. Innoveren en doorontwikkeling expertisecentrum

Dialogosessie

Volgens afspraak in het bestuur, heeft in het voorjaar van 2026 de eerste brede dialogosessie plaatsgevonden met vertegenwoordigers van alle Zuid-Limburgse gemeenten, Veilig Thuis en professionals uit de wijk- en buurtteams. Tijdens deze constructieve bijeenkomst is gezamenlijk gezocht naar kansen om de ketensamenwerking te verbeteren, verantwoordelijkheden scherper te positioneren en de ondersteuning effectiever te organiseren. Deze gesprekken hebben inmiddels geleid tot eerste concrete resultaten en vormen een belangrijke basis voor verdere ontwikkeling van de samenwerking. De regiovisie biedt hierbij het beleidsmatige kader waarbinnen deze doorontwikkeling vorm krijgt. In het najaar vindt een tweede sessie plaats.

Directie

GGD Zuid-Limburg | Geneeskundige Gezondheidsdienst

Postbus 33, 6400 AA Heerlen
T 088 - 880 50 00 | info@ggdzl.nl | www.ggdzl.nl

Pilots gemeente Heerlen in kader van regiovisie

Langzaam komt er in de loop van 2026 ruimte om samen met ketenpartners te zoeken naar innovatie en pilots. Bijvoorbeeld in de Gemeente Heerlen lopen een aantal pilots. Zo is samen met de sociale teams van de gemeente Heerlen de pilot: 'versnelde overdracht' opgestart. Ook is hier de pilot: 'gefaseerd samenwerken opgestart'. Doel hiervan is om aan voorkant met zoveel mogelijke partijen (inclusief het gezin) een plan te maken om de veiligheid te herstellen en hulp te starten. Concreet worden 30 zaken in pilotvorm en 30 zaken op de reguliere wijze behandeld. Dit wordt ook wetenschappelijk gemonitord. Veilig Thuis heeft ook de ambitie geformuleerd om in de loop van 2027 het gebiedsgerichte werken door te ontwikkelen.

Voorlichtingsbijeenkomsten

Tweemaal per jaar organiseert Veilig Thuis Zuid-Limburg een voorlichtingsmiddag voor professionals. Het betreft een interactieve middag met algemene informatie over GIA, de werkwijze van Veilig Thuis en verdiepende themasessies over de verschillende geweldsvormen. Gemiddeld nemen meer dan 140 professionals deel aan deze sessies.

3. Structurele versterking brede ketensamenwerking

De Nederlandse aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties wordt gekenmerkt door een sterke nadruk op lokale verantwoordelijkheid binnen de hiervoor geschetste kaders. Landelijk bevinden de Veilig Thuis organisaties en de keten van jeugdbescherming zich in een periode van doorontwikkeling. Centraal staat het landelijke programma [Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming](#), waarin Rijk, gemeenten en uitvoeringsorganisaties werken aan een fundamentele vernieuwing van de ondersteuning en bescherming van kinderen, gezinnen en volwassenen in onveilige thuissituaties.

De hoofddoelstelling van het Toekomstscenario is dat meer kinderen en volwassenen in een blijvend veilige (thuis)situatie leven en ook is het streven om het stelsel te herzien. De betaalbaarheid en houdbaarheid van het stelsel onderwerp van gesprek tussen onder de meer de VNG en het Ministerie, waarbij de VNG [recent haar zorgen uitspreekt](#) over de beperkte financiering en het vastlopen over het stelsel van de aanpak van huiselijk geweld. De in mei gestarte [brede consultatiefase](#) van de veranderstrategie is inmiddels [afgerond](#).

In Zuid-Limburg wordt dit opgepakt binnen de uitvoering van de Regiovisie GIA en de bestuurlijke Commissie Zorg en Veiligheid. Dit vormt voor Veilig Thuis het kader om de brede samenwerking in de keten te versterken en door te ontwikkelen. De pilots en initiatieven die momenteel uitgevoerd worden, vinden dan ook plaats in dit licht. Deze brede ontwikkelingen worden meegenomen in het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2028-2031 van de GGD Zuid-Limburg.

Financiële paragraaf

De oorspronkelijke gemeentelijke bijdrage voor Veilig Thuis in 2026 bedraagt € 7,97 miljoen. Voor de noodzakelijke uitbreiding van de formatie heeft het Algemeen Bestuur aanvullend € 0.7 miljoen beschikbaar gesteld. Daarmee komt de totale gemeentelijke bijdrage voor Veilig Thuis in 2026 uit op € 8,68 miljoen.

Financieel overzicht 2026

Omschrijving	Bedrag
Begroting Veilig Thuis 2026	€ 7.971.035
Extra middelen uitbreiding formatie	€ 708.000
Totale bijdrage 2026	€ 8.679.035

Directie

GGD Zuid-Limburg | Geneeskundige Gezondheidsdienst

Postbus 33, 6400 AA Heerlen
T 088 - 880 50 00 | info@ggdzl.nl | www.ggdzl.nl

In de vastgestelde begroting 2027 is de structurele uitbreiding opgenomen van €1,4 miljoen (€ 0,7 mln. vanaf 2026 en nog eens €0,7 mln. vanaf 2027).

In het najaar van 2026 zullen we, als de situatie dit vraagt, een technische begrotingswijziging voorleggen aan het Algemeen Bestuur waarin de bestemmingsreserve (stand van nu € 500.000) aangewend kan worden. Vooralsnog constateren we geen overschrijding op de huidige begroting 2026 (na aanwending bestemmingsreserve).

Vervolgstappen

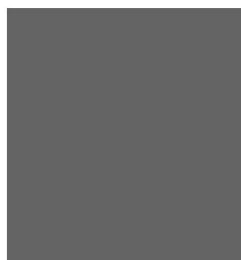
- Eind 2026 zal een nieuwe voortgangsrapportage voor bestuur verzorgd worden;
- In het najaar wordt een tweede brede dialoogsessie georganiseerd;
- Begin 2027 wordt inhoudelijk en financieel verslag gedaan over 2026 in de jaardocumenten;
- Begin 2027 wordt het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2028-2031 en de proforma begroting 2028 voor zienswijze aan de gemeenteraden aangeboden.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben,

Met vriendelijke groet,

M. Leurs-Mordang
Bestuursvoorzitter GGD Zuid-Limburg

ir. J.H. van Velzen
Ambtelijk secretaris GGD Zuid-Limburg

Directie

GGD Zuid-Limburg | Geneeskundige Gezondheidsdienst

Postbus 33, 6400 AA Heerlen
T 088 - 880 50 00 | info@ggdzl.nl | www.ggdzl.nl